

Рада національної безпеки і оборони України
Центр протидії дезінформації

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

За період від 19.08 - 25.08.2024 | Центр протидії дезінформації

УВ
Фонд державного майна України
№10-50-2-24208 від 04.09.2024
КЕП: Камлик С. О. 04.09.2024 17:16
3FAA9288358EC003040000008BA52F00B52BD500
Сертифікат дійсний з 04.06.2024 00:00 до 03.06.2026 23:59

Методологія

На наступному слайді представлено дані про загрози інформаційній безпеці України. Графік ілюструє щоденну кількість таких загроз у російському, українському та міжнародному сегментах інформаційного простору у період з 19 по 25 серпня 2024 року.

Усі загрози у графіку згруповані відповідно до категорій нарративів за напрямками:

- Політичний / Соціальний / Релігійний / Культурний (синій колір у графіку);
- Медичний / Екологічний (помаранчевий колір у графіку);
- Економічний / Енергетичний (сірий колір у графіку);
- Міжнародний / Продовольчий (червоний колір у графіку);
- Військовий / Інформаційний (чорний колір у графіку).

Також виокремлено найпоширеніші нарративи з кожного напрямку:

- Політичний / Соціальний / Релігійний / Культурний – українська влада некомпетентна;
- Медичний / Екологічний – українська армія слабка / некомпетентна;
- Економічний / Енергетичний – на Україну чекає економічна криза;
- Міжнародний / Продовольчий – українська армія слабка / некомпетентна;
- Військовий / Інформаційний – українська армія слабка / некомпетентна.

Крім того, інформаційні загрози розподілені за видами:

- маніпуляція;
- фейк;
- чутлива тема;
- малінформація.

Загальний огляд інформаційного простору (у контексті України)

Загалом діяльність інформаційних ресурсів протягом тижня можна охарактеризувати як **активну**. Щодо України більшість інформаційних атак здійснювалися за **військовим, соціально-політичним та міжнародним напрямками**.

За військовим напрямом виявлено дезінформаційні повідомлення щодо:

- «провалу» воєнної стратегії Генерального штабу ЗСУ в контексті операції у курській області;
- переміщення усіх систем протиповітряної оборони на курський напрямок;
- некомпетентності та слабкості Сил оборони України у контексті російського наступу на Донецькому напрямку;
- намірів Києва вчинити ядерну катастрофу на курській АЕС;
- великих втрат України на фронті, зокрема на Донеччині та курщині;
- «несправедливої» мобілізації.

За соціально-політичним напрямом виявлено дезінформаційні повідомлення щодо:

- порушення свободи віросповідання в Україні у контексті заборони діяльності релігійних організацій, пов'язаних з російською федерацією;
- некомпетентності української влади;
- корумпованості української влади;
- нелегітимності влади в Україні;
- втоми українців від війни.

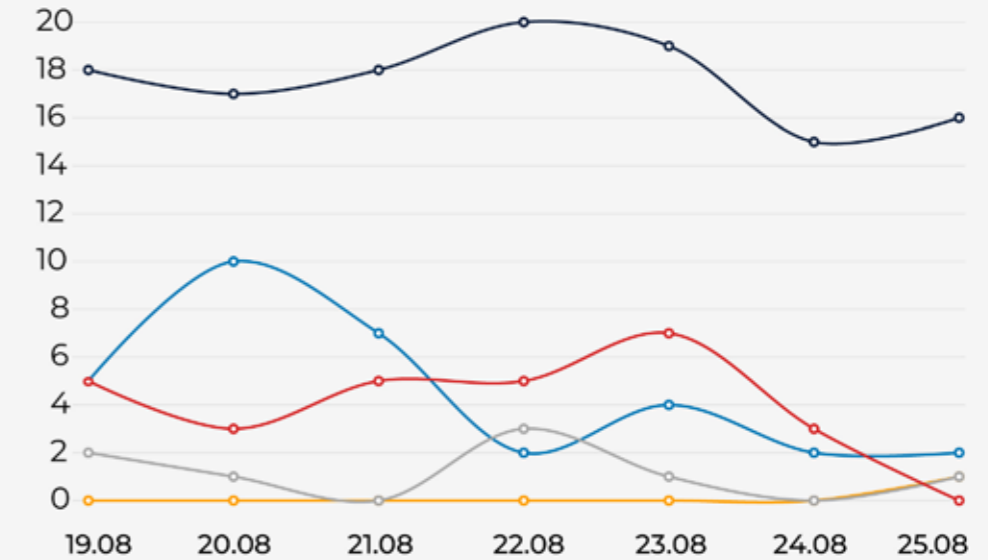
За міжнародним напрямом виявлено дезінформаційні повідомлення щодо:

- намірів Києва вчинити ядерну катастрофу на курській АЕС;
- порушення свободи віросповідання в Україні у контексті заборони діяльності релігійних організацій, пов'язаних з російською федерацією;
- зриву Україною можливостей для проведення переговорів з РФ;
- «необдуманого військової стратегії» Генштабу ЗСУ.

Рада національної безпеки і оборони України
Центр протидії дезінформації

Кількість загроз у розрізі тижня за напрямками:

Головний наратив за напрямом:

Топ загроз за видами:

Головні інформаційні приводи (міжнародний аспект)

1. російські інформаційні ресурси маніпулюють перебігом української операції в курській області, використовуючи заяви західних експертів.

(<https://x.com/BowesChay/status/1827688977165393936>)

російські інформаційні ресурси цитують деяких західних експертів задля дискредитації українського вищого військово-політичного керівництва та ЗСУ в контексті операції у курській області. Зазначається, що буцімто загинуло понад п'ять тисяч українських військових та знищено сотні одиниць військової техніки. До того ж, медіа рф поширюють наратив, що Києву не вдасться досягти стратегічного успіху за допомогою маневру в курську. Така риторика спрямована на підрив довіри до українського керівництва, деморалізацію українського суспільства та його міжнародних союзників, а також створення враження «марності» зусиль України у війні.

Прогноз: російські інформаційні ресурси й надалі використовуватимуть маніпулятивні методи, зокрема цитуватимуть західних експертів, задля дискредитації українського керівництва та армії у контексті «курської операції».

2. російські інформаційні ресурси активізували дискредитаційну кампанію «Україна знищує православ'я».

(https://x.com/RT_India_news/status/1825925870038507933)

Після офіційної заборони в Україні діяльності релігійних організацій, пов'язаних з російською федерацією, пропагандистські медіаресурси активізували дискредитаційну кампанію, спрямовану проти українського політичного керівництва з головним меседжем «Україна знищує православ'я». Так, російські пропагандисти активно поширюють повідомлення з обвинуваченнями Києва у переслідуваннях православних вірян, зокрема прихильників української православної церкви московського патріархату. Водночас необхідно зазначити, що заборона стосується лише організацій, які мають прямі зв'язки з рф і можуть становити загрозу національній безпеці України. До того ж, організаціям, що підпадають під ці критерії, буде надано дев'ять місяців для розірвання зв'язків з державою-агресором. Тобто заборона не є миттєвою, вона вимагає рішення спеціальної комісії, а потім судового розгляду, що гарантує об'єктивний і законний підхід до цього питання.

Прогноз: російські пропагандисти й надалі намагатимуться дискредитувати Україну, маніпулюючи недостатнім розумінням закордонною аудиторією специфіки російських технологій впливу в Україні та формуючи репресивний образ української влади.

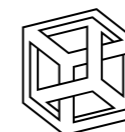
Головні інформаційні приводи (міжнародний аспект)

3. У міжнародному інформаційному просторі набула значного поширення заява російського диктатора путіна про буцімто спробу Сил оборони України підірвати курську АЕС.

(<https://asiatimes.com/2024/08/ukraine-toys-with-chernobyl-like-disaster-at-kursk/>)

На тлі воєнних дій у курській області у міжнародних медіа, які неодноразово поширювали наративи, співзвучні з російською пропагандою, набула значного поширення дезінформаційна заява російського диктатора про нібито наміри Києва підірвати курську АЕС. Зокрема, поширюється теза, що буцімто атака українських військових на російську атомну станцію має на меті посіяти паніку в рф та Європі, що призведе до безпосереднього вступу військ НАТО у війну. Слід зазначити, що це не перший випадок, коли влада рф намагається нав'язати Україні імідж терористичної держави. Такими заявами росія намагається зменшити рівень міжнародної підтримки України та перекласти відповідальність за вчинені власні воєнні злочини на нашу державу.

Прогноз: влада рф й надалі поширюватиме інформаційні матеріали, що висвітлюють Україну як державу-терориста, з метою послаблення підтримки Києва з боку партнерів - країн Заходу.

Статті в міжнародних виданнях, які містять наративи, співзвучні з російськими

Українська армія слабка / некомпетентна.

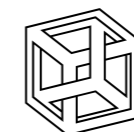
Співзвучний з російським наратив поширюється в англomовному (AP News (<https://apnews.com/article/russia-ukraine-war-new-recruits-pokrovsk-ed2d06ad529e3b7e47ecd32f79911b83>), The Washington Post (www.washingtonpost.com/world/2024/08/22/ukraine-kursk-pokrovsk-russia-views/), The Economist (<https://www.economist.com/europe/2024/08/22/the-kremlin-is-close-to-crushing-pokrovsk-a-vital-ukrainian-town>), The New York Times (<https://www.nytimes.com/2024/08/16/world/europe/russia-ukraine-pokrovsk-kursk.html>) інформаційному просторі. У повідомленнях зазначається, що буцімто наступ України на росію не впливає на загальний баланс на лінії фронту, а «захоплення Покровську є лише питанням часу, як це було з Маріуполем, Бахмутом і Авдіївкою». Крім того, в одній зі згаданих статей зазначається, що втрата Україною територій на східному фронті є «наслідком поганої підготовки новобранців».

Захід зрадить Україну.

Співзвучний з російським наратив поширюється в англomовному (Remix News (<https://rmx.news/article/growing-number-of-roles-support-peace-negotiations-between-ukraine-and-russia/>), Politico (<https://www.politico.com/news/2024/08/23/ukraine-biden-weapons-restrictions-00176210>) інформаційному просторі. У повідомленнях зазначається, що з-поміж поляків буцімто зростає втома та розчарування від війни в Україні. Також наявні повідомлення, що команда Байдена буцімто не хоче давати Україні дозвіл на використання американської зброї на території рф, оскільки Україна «вже має все необхідне для перемоги».

Українська влада некомпетентна.

Співзвучний з російським наратив поширюється у британському (The Times (<https://www.thetimes.com/world/africa/article/ukraines-support-for-west-african-rebels-backfires-pzpjbdprk>) та американському (The New York Times (<https://www.nytimes.com/2024/08/19/world/europe/ukraine-russia-zelensky-putin-ceasefire.html>)) інформаційному просторі. Зокрема, зазначається, що поспішні заяви української військової розвідки про їхнє залучення до операції в Малі стали «дипломатичною поразкою Києва». Крім того, зазначалося, що українське вторгнення до курську не дало жодних переваг українській стороні, а лише зірвало потенційні мирні перемовини.

Заяви представників держави-агресора щодо України

19 серпня 2024 року міністр закордонних справ рф сергій лавров під час офіційного візиту в Азербайджан дав інтерв'ю телеканалу Известия (мовою оригіналу): **«Для нас абсолютно ясно, что это нацистский, террористический режим, который изначально был создан в результате государственного переворота, организованного при прямой поддержке Соединенных Штатов и тех, кто пришел к власти в феврале 2014 года и сразу объявил войну своим собственным гражданам, пригрозив запретить русский язык, что они и сделали, пригрозив вышвырнуть русских из Крыма...»**

(<https://t.me/izvestia/182364>).

21 серпня 2024 року офіційна представниця мзс рф марія захарова у своєму Telegram-каналі зазначила (мовою оригіналу): **«Киевский режим ищет оправдание своей террористической вылазке в курскую область, находя всё новые псевдоаргументы, один нелепее другого. Все те ужасы, которые творят всушники, пытаются прикрыть разглагольствованиами. Сначала его функционеры рассуждали о некоей задаче усилить переговорные позиции киевского режима. А кто с ними после этого вообще будет договариваться? После тех бесчинств и террора, которые они устраивают в отношении мирных жителей и гражданской инфраструктуры?»**

(<https://t.me/MariaVladimirovnaZakharova/8681>).

21 серпня 2024 року заступник голови ради безпеки рф дмитро медведєв у своєму Telegram-каналі зазначив (мовою оригіналу): **«...После совершения неонацистами акта терроризма в курской области всё встало на свои места. Досужая болтовня не уполномоченных никем посредников на тему прекрасного мира прекращена. Теперь все всё понимают, пусть и не говорят вслух. Понимают, что больше НИКАКИХ ПЕРЕГОВОРОВ ДО ПОЛНОГО РАЗГРОМА ВРАГА!»**

(https://t.me/medvedev_telegram/523).

22 серпня 2024 року російський диктатор володимир путін на нараді щодо ситуації у прикордонних регіонах рф зазначив (мовою оригіналу): **«Противник пытался сегодня наносить ночью удары по [курской] атомной электростанции. Международное агентство по атомной энергии проинформировано, они обещают сами приехать и прислать специалистов для оценки ситуации. Надеюсь, что в конце концов это будет с их стороны сделано»**

(<https://tass.ru/politika/21663599>).

25 серпня 2024 року чеченський генерал апті алаудінов заявив (мовою оригіналу): **«Все эти дни хорошо продвигаются все наши подразделения. И в общей сложности мы можем констатировать тот факт, что по всей линии боевого соприкосновения сегодня доминирует уже россия. Да, был момент, когда украинские формирования <...> совершили такой рывок через нашу границу, расширили этот участок, но в то же самое время [мы] их остановили, и сейчас идет планомерное их уничтожение»**

(<https://tass.ru/armiya-i-opk/21684435>).

